

Q. F. S. F. Q.

*HISTORIA
FOEDERUM,
PRÆCIPUE RECENTIORUM,
SVECIAM inter & DANIAM;*

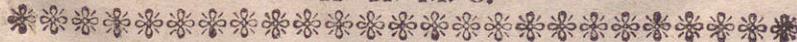
Cujus
PARTICULAM PRIMAM;
SUFFRAG. AMPLISS. PHILOSOPH. ORDIN.
IN REGIA ACADEMIA UPSALIENSI,

PRÆSIDE
**MAG. CAROLO FRED.
GEORGII,**

HIST. PROFESS. REG. ET ORDIN.
DISSERTATIONE ACADEMICA,
ERUDITORUM EXAMINI MODESTE OFFERT
JACOBUS PETRI JACOBSON,

WERMELANDUS.
IN AUDIT. CAROLINO MAJ. D. XVIII. JULII.
ANNI MDCCLVIII.

H. A. M. S.

UP SALIAE.

à
MONSIEUR
NICOLAS
JACOBSON,

Mon très Honoré Oncle,

Votre nom, 'Monsieur, m' est trop cher
& je Lui suis trop redevable, pour
que je ne tire pas à gloire de Lui faire bomma-
ge de ces prémices de mes études, à l'avancement
des quelles Vous avez tant de part. Le sang &
la reconnoissance m' imposent ce devoir, d'autant
plus

plus doux pour moi, que j'ose me flater, que
Vous voudrez bien le trouver agréable. Persuadé,
que Vos bontés, Mon Très-Honoré Oncle, ne
se démentiront point à mon égard, j'emploierai
tous mes efforts pour ne pas m'en rendre entière-
ment indigne. Que le ciel daigne répandre sur
Vos jours précieux toutes les prospérités, qui fe-
ront l'objet de Vos voeux les plus chers. J'ai
l'honneur d'être avec la plus vive pénétration de
respect,

MONSIEUR,
Mon très - Honoré Oncle,

Votre très humble & très
obeissant serviteur
JAQVES JACOBSON.

HANDELSMANNEN,
ÅDEL och HÖGACKTAD
**HERR PETTER
JACOBSON,**
MIN HULDASTE FADER.

Om skyldighet och vördnad kunde förse mitt
upslät, vid detta tilfälle, med nog tjenliga
ord, så vore saknaden af egen förmögenhet åfven
så litet kånbar, som uppmuntran och omhugsen-
het, till att utföra detta åmne, förökes dag från
dag, genom den huldhet, hvarmed K. Fader, från
min lefnads första början, omfamnat min tillväxt och
förfotan i de stycken, som hafva för ögnamärke
mitt väl. Men då hugkomsten af K. Faders förra,
och årfarenheten af de närvarande välgieringar,
så hos mig sitt tillbörliga insteg, så blifva de just
de samma, som betaga mig ord, då jag tycks bö-
ra tala som måst.

Tillägnar

Tillägnar altså min K. fader, förstlingen af
min ålders vår, en liten pappers gåfva, som endast
skall vara mitt hjertas tolk, under min ofullkom-
lighet att visa skyldig erkånsla.

Uptag detta af faderligit bröft, med försäkran,
att, om Förfynden täckes dela sitt bistånd härefter
med störrre förmögenheter, min, jämte flera Sy-
skons, brinnande nit aldrig skall upphöra, då suc-
karna för K. Föräldrars vålgång förknippas med
lika stor ifver, som förbindelse.

Allmagten kröne K. Föräldrars oråknade da-
gar härefter med så stor fållhet och glädje, som om-
forgen för min vålgång gjordt de förbiflutna bekym-
mersamma; då är jag säker, att lifsdagarna bli mån-
ga och trefnaden beständig. Framhårdar under
oföränderlig nit och vördnad

MIN HULDASTE FADERS

lydigste son
JACOB PET, JACOBSON,

MONSIEUR,

Mon très cher Frere,

Enfin le jour paroît, où l' occasion agréable m' invite à Vous montrer publiquement, d' un coeur sincère, l' amitié, & l' estime, que j'ai pour Vous. La gloire, que Vous allés remporter, en offrant à tout le monde les fleurs, que Vous avez cueilli sur le Parnasse & dont Vous avez orné Vos talens, enchantent tous Vos amis d' une telle maniere, qu' ils ne savent, comment les louer, & en même tems Vous féliciter sur Vos progrès, qui sont des témoins vivans de Votre application dans le bel ouvrage, que Vous mettés au jour. Ayant l' honneur de me dire Votre ami, je n' y prens pas moindre part, pour vous persuader que je suis toujours

MONSIEUR,

Mon très cher Frere,

*Vôtre très humble &
très affectionné Serviteur
PIERRE NORDBERG.*

D. D.

§. I.

uanquam Septentrionalis Historiæ non alia fere memorabilior occurrit periodus, atque illa, quæ a famosissimo fœdere Unionis Calmariensis nomen apud Historicos trahere sivevit; sic tamen ante eam, & quidem jam ab illo inde remotiori ævo, cum populis Borealis imperitarent hinc *Ynglingi*, illinc *Skoldungi* Reges, utriusque Odiniano sati sangvine, frequenta, ut gentes inter vicinas solet, Sviōnibus cum Danis intercessisse belli pacisque negotia, annalium fide constat. E multis unum tantum alterumve casum decerpssisse juvabit, cum, omnes percensendo atque explicando enodatius, ab instituto longius abduceremur.

EGILLUM AUNII filium, Sv. Regem, amiculas fœdus in citias fœdusque junxisse cum FROTHONE Venerabili EGIL geto (*Frode Frakne*), Danorum Rege, cuius ope & FROTHONUM Sv. R.

A

Tunno-NEMR, D.

Tunnonem, civem perduellum, debellaverat, ex STURLONIDE discimus (a). Et licet horum temporum res (b), sive belli gerendi spectes, sive fœderum ineundorum modum, ad cultioris, in quo vivimus, seculi rationes non sint exigendæ, ex circumstantiis tamen apparet, hoc fœdere Reges mutua, quibus alterum alter defenderet, auxilia sibi esse pollicitos. Beneficii vicem interim exsolvere satagebat EGILLUS, muneribus quolibet semestri in Daniam missis. Inde cum Dani justo plus sibi adsciscere vellent, ex fœdere, ut crepabant, vetricgal sibi pendendum ab OTTARO EGILLI filio, depositentes; illo contra de tributo recusante vehementer & repugnante (c), acerbum exarsit bellum,

ab

a) Vid. Hist. Yngl. cap. 30. STURLONIDEM erroris, in nomine FROTHONIS commissi, subaccusat THORM. TORREUS, Ser. Reg. Dan. p. 283. statuens, EGILLI restitucionem melius convenire FROTHONIS hujus filio, patre cognomini. Sed non videmus, unde constet, patrem potius quam filium designare voluisse STURLONIDEM, qui non nisi unicum hunc FROTHONEM nominat: optime itaque hæc conciliari posse existimamus.

b) Ad V:tum vel VI:tum æræ Christianæ seculum spectare videntur. Conf. JAC. WILDII annot. ad Puffendorf pag 167.

c) Frustra sunt, qui volunt hoc fœdere tributariam Danicæ factam tuisse Sveciam. Id vero ex narratione & verbis STURLONIDIS nullo modo conficietur. Illo teste, EGILLUS promiserat FROTHONI non simpliciter *skatt*, tributum, sed *till lids skatti*, h. e. subsidiarium sive militem, sive pecuniam, prout ad expeditiones aliquando suscipien-

ab his eorumque successoribus utrinque gestum & sustentatum, donec post HROLFONIS Krakii necem, Daniæ Regnum in statum polyarchicum abierit (*d*), & YNGVARUS Hara Sv. Rex, expeditionem in regiones, ab oriente sibi confines, animo volvens, pacem, at quibus pactionibus incertum, cum Danis componeret (*e*).

A 2

§. II.

sciendas, hujus vel illius indigere posset FROTHO. *Lid* significat militem, auxilium militare; *Lidzmånn*, sunt auxiliarii milites; *Lidzkostr*, militum subsidiariorum copia &c. Vid. VERELII Ind. Scytho Sc. p. 159. Nec hodienum infrequens est ejusmodi stipulationibus inter se convenire Imperantes Summos. Colligitur hinc, quale fuerit fœdus supra memoratum: nimimum, ut usitatissimodie tritisque utar vocabulis, vel defensivum, vel etiam simul offensivum, vel denique tale, quo ad mutua sibimittenda subsidia adstringerentur pacientes (*subsidie tractat*); neutquam vero ejusmodi, quod sujectionem aliquam inferret, aut sociorum alteri tributa, absolute sic dicta, ab altero exigendi saceret pote statim. Itaque & ipse STURLONIDES accurate distinguit inter munera ab EGILLO misla FROTHONI, & tributum a Danis deinde postulatum: Illa adpellando godar gjafer oc storar, de hoc autem observando, quod illum non pependerit EGILLUS: enn gallt engann skatt Dönom oc hellz þo vinteinge þeirra Froþa; i. e. quamvis nullum Danis penderet vestigal, amicitia tamen inter Reges inviolata mansit: Sic quoque OTTARUS Danis, tributum postulantibus, respondit: at Sviar betþe allðrei Scott golldit Dannom: i. e. Sviiones nunquam tributa Danis solvisse. Sed dudum deliere inter gentes hujusmodi velitationes.

d). V. TH. FORÆUS Ser. Reg. D. p. 391.*e*). V. Hist. Yngl. cap. 36.

§. II.

Conventus
Danaholmi-
ensis.

Sequitur, sed aliquot intercedentibus anno-
rum centuriis, Danaholmienis (*f*) conventus, i-
deo vel maxime commemorandus, quia prima hac,
quod sciamus, publica transactione, utriusque Re-
gno sui constituebantur termini. Scilicet, priscum
atque inde ab ultima antiquitate repetendum, Svio-
gothici Regni ex hac parte limitem ipsa natura po-
suit Öresundense fretum &, qui meridionales no-
stras oras cingit, oceanum. Sub Regibus Ivari-
cis, socio imperio (*bróðraskipt*), scepta & Sveci-
ca & Danica regentibus (*g*), ita in unum bina Regna
videtur coaluisse, ut de finibus eorum describen-
dis res non potuerit vocari in controversiam. At
post mortem RAGNARI *Lodbrochii*, qui postre-
mus universam Ivaricam Monarchiam tenebat; E-
jus filii, dissoluta Regnorum coniunctione, ita in-
ter se paternam hæreditatem diviserunt, ut BIÖR-
NONI Ferrei Lateris (*Járnsvíða*) Svecia nec non
Gothia utraque, Jutia vero cum insulis Danicis
SIGURDO Angvioculo (*Ormiðga*) fratri cederent,
additis hujus portioni Scania & Hallandia, quæ provin-
ciæ

f). Danaholmia insula, ad ostium Albis Gothici
(Götha Elfs) sita, a Gothoburgensi urbe altero circiter millari
distat; eo potissimum nomine celebris, quod antiquitus
fuerit limes trium Regnorum aquiloniarum, quorum Re-
ges, conventu ibi celebrato, uni omnes mensæ sive petræ ac-
cubuisse, ita ut in proprio quisque consideret Regno, memo-
riæ proditum est, dicente Th. TORÆO in Hist. Norv.
part. I. p. 28.

g) Vid Hist. Yngl. Cap. 45.

cisæ cismarinæ hoc pacto a Sveciæ Regno, suo **velutā** corpore, a vellebantur (b). Et ista quidem regionum divisio, postquam has aliasque Monarchiæ Lodbrochianæ ditiones ut suo regno restitueret, frustra allaboraverat ERICUS Emundi fil. Sv. Rex. (i), confirmata est conventione Danaholmiensi. Nimirum circa medium seculi X. in hac insula convenirent EMUNDUS Sv. Rex (k) & SVENO OTTO (bisidæ barbae) (l) a parte Danorum, uterque suæ

A 3

gentis

b) Vid Ol. Tryggv. Hist. Cap. 22. in Heimskr. tom. I, p. 224. & tom. II. p. 461. it. Hist. Herv. cap. 20.

i) Vid. STURLONID. Hist. Har. pulchricom. c. 14.

k) EMUNDUM hunc cum alio ejusdem nominis, qui *Annofus*, *Gammul* & ab ADAMO Bremensi (H. Eccl. l. 3. c. 15.), quod locum forte dedit confusione, *peffimus* dicuntur, confundentes plerique nostratum Historicorum, filium fuisse OLAVI Skðik. pronunciant: renitente licet veriori chronologia. Sed patre usum fuisse hunc nostrum INGONE vel RINGONE, ex eodem ADAMO Brem. demonstravit Nob. CL. ÖRNHIELM. Hist. Eccl. libr. II. p. 120. Cui etiam assentitur MSC. Porsianum apud ill. LUD. DEVIG. Reliqu. MSCTR. T. 9. p. 11. An vero ex ipsa Lodbrochidarum Regum familia fuerit oriundus, an ex altera illa, quæ Ringiana dicitur, recentiores inter discipiuntur; amplectente hanc sententiam Generosiss. Ol. a DALIN (Histor. R. S. part. I. p. 572.), illam vero suam faciente Nob. JAC. WILDE. V. Ej. annot. in Puffend. p. 343. seq; quæ ut plenius intelligantur, conferri poterunt Schemata Genealogica exhibita in Diff. Hist. controversæ recens mot. de ant. R. S. hab. Ups. 1751. pag. 12 & 23.

l) Erat ille filius HARALDI Gorm. (Blåtand) Regis

gentis nomine Regnorum limites constituturi. Hi, ex more apud septentrionales recepto, duodecim viris (*m*) testatae probitatis stipati, rem ita conficiunt, ut disternati quidem fuerint Sveci a Danis, sed juxta tamen Hallandia, Scania & Blekingia, positis VI. Lapidibus terminalibus (*n*), solemni hac pactione, a Sveciæ Regno sejugatae Danis cede-

gis Daniæ, sed non ex legitimo susceptus matrimonio (V. J. WILDE l. c. p. 366), qui patris vicem hoc in conventu sustinebat.

m) Pares hi quidem numero ex utroque Regno constituebantur, sed de nominibus non convenit. Aliter namque habet fragment. Legum Westrogoth, ex edit. STIERNHIELMI; aliter Leges Selandicæ; aliter Scanicæ, quadrum fragment. Vid. ap. OL. WORMIUM in app. ad mon. Dan. p. 28. Aliter Norvagicæ Borgarthingenses, ex quibus, quæ hue faciunt, typis vulgavit Nob. ÖRNHIELM l. c. p. 604. Interim non fuisse hos omnes Legiferos, ut quidem istorum temporum mos postulare videri poterit, ex eo appareat, quod TORGNYUS, Uplandiarum Legifer, conventui non interfuerit.

n) Nomina lapidum, ita recensentur: I. in Sutruasa; II. in Danabäck; III. in Kinna (dictus Kirkiustain); IV. in Uraksnäs; V. Lapis albus (*Hvitæ Stein*); VI. Brimensis, inter Blekingiam & Moream. Memoria horum lapidum, post tot seculorum intercapelinem, hodie si interierit non mirum; ultimum vero, Brimensem, ad Brömsbroensem amnem fuisse positum, conjectura satis probabili quis diceret, cum hic amnis vel hodienum Blekingiam sejungat a Smolandia, cuius quoque territoria, Mörre dicta, bina in Calmariensi præfectura sunt. Præterea

cederentur (o). Sed paulo post, mutata refum
vice, non modo hæ regiones, verum & univer-
sum

terea loca ista omnia, per quæ, ex hac coventione,
deducebatur Regnorum limes, inde a Danaholmia usque
ad ultimos Blekingiæ fines, qua a mari clauduntur, longo
ordine enumerantur in Legibus modo memoratis.

(o) Vid. append. Cod. Leg. West-Goth. & reliqua mo-
menta citata, quæ quantæ sint auctoritatis solide e-
vincit Diff. L. Bar. JOH. HENR. v. KOCHEN hab. Upl. 1752.
Sub titulo: Vetus Catalog. Reg. Sv. notis crit. illustrat.
part. II. p. 48. Notum est, EMUNDO ex eo, quod ma-
le rem gesserat, cognomen Slemme, hominem profusum
denotans, apud posteros hæfisse, & ad illum procul dubio
spectat glossema, quod Codici MSC. Leg. Suderm. cap. 2.
de jure Reg. insertum legitur: Then Konungr Suerichis
Landamåre urvidir, är bättre än Emunde Slemä, som
ther med folks sinne mykit minskade, da han Konung
var. Conf. Nob. JAC. WILDE Hist. pragm. Sv. p. 257.
Hinc adparet, quam parum grata fuerit Svecis hæc E.
MUNDI liberalitas, nec esse potuit. Existimat Nob.
ÖRNHELM I. c p. 160. EMUNDUM a SVENONE dolo ac
blanditiis delinitum magnisque pollicitationibus oneratum,
ejus utor verbis, eo perductum fuisse, ut positis limitibus,
has regiones concederet Danæ; sed quo auctore ista af-
firmentur, incertum. De hoc igitur negotio nostrum co-
hibere judicium eo magis fas fuerit, quo obscuriora sunt
illius temporis acta; nec nobis hodie datum est, in cau-
sus inquirere, cur tanta EMUNDUS in Danos fuerit indul-
gentia. Ceterum in transcursu observanda nobis erit con-
troversia, ex occasione transactionis Danaholmicae, de præ-
cedentia Regum Sviogothiorum, inter scriptores Sve-
cos Danosque mota. Scilicet in monumento, acta hujus
con-

sum Daniæ Regnum Svionum potestati subjiciebantur, isti tamen mox subducendæ. Nimirum postquam

conventus describente, ad calcem Legum West. Goth. legitur, ejusmodi honorem in conventibus hisce solemnibus habitum fuisse Upsaliensi Regi, ut equum consenserit Daniæ Rex tenerit frenum, Norvegiæ Rex stapedam. J. MESSENIUS in *Specula sua Sveciæ* cap. 2. p. 5. Svionici Regni dignitatem adstructurus, cum hæc bona fide allegasset, id ei crimini dedit OL. WORMIUS, ex Codice Selandico citans locum, ubi mutata scena, Daniæ Rex in equo constituitor, quem nequiter pervertisse MESSENUM arguit; ad hæc dubitans, an leges Westgothorum, ab ipso allegatae, in rerum natura extiterint. Vid. Mon. Dan. app. p. 33. Sed omnem scrupulum Wormio evellere conatis sunt nostrates STIERNHIELMIUS ac RUDTECKIUS, typis tradendo has ipsas Leges; ORNHIELMIUS, fragmentum Legum Norvegicarum, ut supra diximus, Runicis literis descriptum, sistendo, & denique CAR. LUNDIUS, edendo Epistolam AGAPETI II. Sum. Pontif. datam an. IX. Ejusd. Papæ, b. e. anno LV. Seculi p. Chr. X:ini, qua non tantum acta conventus Danaholmici confirmantur, sed etiam locus honoratior, de quo disceptabatur, Sveciæ Regi tribuitur. Hæc omnia MESSENIO fidem faciunt; cuius præterea caussam, ut & JOHANNIS MAGNI nostratis, contra WORMIUM fortiter agit Laud. ORNHIELMI. c. p. 158. seq. & ita quidem, ut simul ex ipso monumenti, quod in Dania prodiit, contextu demonstret, ejus rationes non omni ex parte sibi constare. Et sic hi animorum motus eruditos inter sunt sedati. Si quæris, qua ratione literæ Papales modo memoratæ in Svecorum manus pervenerint, docet id ex publicis actis Laud. C. LUNDIUS in not. ad. Ep. Agap. p. 36. seq. factum esse tempore

quam diem obiisset HARALDUS *Gormonis* filius, quem *Cærulidentem* vocare solent Historici, pulso ejus filio SVENONE, qui interim in Anglia exul futuræ ibi magnitudini prolusit (*p.*), Danica sceptra occupavit ERICUS *Biörn*. *Victoriosus* Sv. R. (*q.*): Jura, ut creditur, domus Lodbrochicæ contra eundem SVENONEM defensurus (*r.*). ERICI autem

B

filius

pore MAGNI Erici (*Smek*), cum provincias, pactione Danaholmica Danis concessas, quæ vero, ut inferius dicitur, in potestatem Sviōnum venerant, ab ipso re-peteret WALDEMARUS *Christoph.* D. R. Nec vero est, quod nostratis vitio vertatur affectata a Regibus Sveciaæ πρεσβεγία, quæ stricte loquendo, Summos inter Imperantes nulla esse potest. Etenim si quæ quondam fuit Regum Upsaliensium eminentia, non aliunde illa rectius erit arcessenda, quam a sacris ethnicis, ab Odino Af. institutis, quorum hi Summi erant Antistites. Conf. Gen. a DALIN l. c. p. 583. & Nob. JAC. WILDE l. c. p. 350.

p.) Vid. RAP. THOYRAS Hist. Angl. libr. I. p. 387. it.
J. WILDE l. c. p. 372.

q.) Vid. Cod. MS. Gragas dict. ap. JAC. WILDE l. c. p. 367. Fatentur vero hoc ipsi scriptores Dani (Vid. AK. HVITFELT Chron. Dan. part. I. p. 55. J. J. PONTANUS Hist. Dan. Libr. 5. p. 137. LUD. HOLLEBERG. Hist. R. D. tom. I. p. 96. &c.); Soli VELEJUS (in not. ad Ad. Brem.) & TORÆUS (qui in Trifol. Hist. p. 123. contendit, non universo Daniæ Regno sed Scania tantum, Hallandia & Blekingia potitum esse ERICUM), negant: at illum quidem refellit J. MESSENUS (Scand. ill. tom. 12. p. 30. seq.) hunc J. WILDE l. c. p. 365. seq.

r.) Non unam Historici proferunt causam, cur bellum in SVENONEM moverit ERICUS. PONTANUS l. c. duplicitem.

filius OLAVUS Skótkonung, redintegrata amici-
tia

cem adfert: ERICUS Svecie Rex, Inquit, memor sive irarum auxiliique, quod Sturbörno (ERICI hic ex fratre nepos fuerat, quem rebellem patruus devicit) adversus Svenones Haraldus (Pater SVENONIS) destinaverat, si et ratae Svenonis res videns, arma in eum corripuit &c. nec aliter TORFÆUS & HOLLBERGIUS ll. cc. Nob. ÖRNHIELMUS existimat, ERICUM, quem leviculo errore EMUNDI Vitis fratrem appellat, ideo arma sumisse, ut SVENONEM parta per fraudem (scil. in transactione Danelmiensi) Scania pelleret, & has provincias Danis deditas reciperet. vid. l. c. p. 161. Hæc suis quæque locis relinquimus, & quamvis HVTTELDIO adstipulemur dicenti, *causam hujus belli in annalibus sileri*, liceat tamen eam verbo exponere, quam supra indicavimus, quæque rerum ac temporum circumstantiis congruere, ut quæ maxime, videntur. Nempe ex Lodbrochila gente, post mortem RAGNARI binæ clarescere coeperunt Familiae Regnatrixes, altera Svecica, Danica altera; hæc SIGURDUM (Angvioculum), illa BIÖRNONEM (Ferrei Lateris), utrumque RAGNARI filium, generis auctorem agnoscens. Morte HARALDI Gormonis, qui in super ERICI Viatoriosi affinis erat, cum extincta esset familia Lodbrochidarum Regum Danica, suocerendi jus, ex illius ævimore, in ERICUM, principem tum Regia Domus, devolvebatur; idque eum armis, cum aliter fieri non posset, quod solium paternum invaserat SVENO, sibi vindicare voluisse, perquam est veri simile. Nec obstare poterat jus SVENONIS utpote quem, non justo matrimonio natum, nec ipse HARALDUS filium agnoverat: cum alias eum vel in consortium Regni admisisset, vel saltem, quod vehementer optabat SVENO, provinciæ cuidam administrandæ præfecisset vel denique successorem declarasset. Accessit forte & alia causa, videlicet ut ulcisceretur ERICUS Haraldinam necem, cuius se reum fecerat degener filius SVENO. conf.

Nob. JAC. WILDE. l. c. p. 366. seq.

s) Vid.